

Raamovereenkomst inzake het Herstel In Natura van mijnbouwschade
Referentienummer: 202301014**De ondergetekenden:**

1. De Staat der Nederlanden, waarvan de zetel is gevestigd in Den Haag, te dezen vertegenwoordigd door de Staatssecretaris Mijnbouw, van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, namens deze mr. H.C.D. Korvinus, voorzitter van het bestuur van het Instituut Mijnbouwschade Groningen, hierna te noemen: Opdrachtgever,

en

2. [volledige naam en rechtsvorm contractant],
(statutair) gevestigd te,
te dezen vertegenwoordigd door
..... (en) [naam ondertekenaar]
hierna te noemen: Opdrachtnemer,

Opdrachtgever en Opdrachtnemer worden hierna gezamenlijk aangeduid als "Partijen".

OVERWEGENDE DAT:

1. Opdrachtgever met de Raamovereenkomst de doelstelling heeft mijnbouwschade met een mildere, makkelijker en menselijkere maat te herstellen, en waar mogelijk te voorkomen met een tevreden Aanvrager tot gevolg;
2. Opdrachtgever specifiek voor twee bouwstromen, te weten reguliere schaderherstel (HSH) opvolging wil geven aan bestaande op termijn aflopende contracten en tegelijk voor projectmatig herstel (HPM) van complexere situaties, wil kunnen voorzien in adequaat schadeherstel. Deze zijn gezamenlijk genaamd Herstel in Natura Schadeherstel en Projectmatig HERstel (HiN SPHER);
3. Opdrachtgever met betrekking tot de uitvoering van werken op het gebied van het Herstel In Natura van schade door bodembeweging door gaswinning in het Groningenveld en de gasopslag Norg gedurende een bepaalde duur vaste afspraken met maximaal 4 Opdrachtnemers wil maken;
4. Opdrachtgever daartoe een Raamovereenkomst wil sluiten met een looptijd van 28-02-2024 tot en met 27-02-2028 met tweemaal een door Opdrachtgever eenzijdige verlengingsoptie van maximaal een jaar, waarin de voorwaarden voor alle door Opdrachtgever gedurende die looptijd te verstrekken opdrachten tot het verrichten van Herstel in Natura SPHER zijn vastgelegd;
5. Een Europese aanbesteding voor de gunning van de deelname aan deze Raamovereenkomst heeft plaatsgevonden op basis van het Aanbestedingsdocument (en alle onderhavige documenten welke tijdens deze periode zijn gemaakt) onder toepassing van de Aanbestedingswet 2012;
6. Opdrachtgever de inschrijving van Opdrachtnemer, alsmede de inschrijving van maximaal drie (3) andere Raamcontractanten als de inschrijving(en) met de beste prijs-kwaliteitverhouding heeft beoordeeld;
7. In deze Raamovereenkomst de voorwaarden zijn vastgelegd die van toepassing zijn op alle Nadere opdrachten tot het verrichten van Herstel in Natura SPHER die Opdrachtgever voornemens is te gunnen aan Opdrachtnemer gedurende de looptijd van deze Raamovereenkomst;
8. Opdrachtgever met maximaal drie (3) andere Raamcontractanten een soortgelijke overeenkomst als de onderhavige aangaat.

KOMEN OVEREEN:

In deze Raamovereenkomst wordt een aantal begrippen met een beginhoofdletter gebruikt. Aan deze begrippen komt de betekenis toe die hieraan wordt gegeven in het Aanbestedingsdocument. In aanvulling daarop wordt onder de volgende begrippen in deze Raamovereenkomst verstaan:

Bouwstoffen:	de in het Werk te brengen materialen, voorwerpen, onderdelen, installaties of onderdelen daarvan, grond van allerlei soort en dergelijke;
Dag:	kalenderdag;
Gebouw:	het gebouw wat in eigendom of erfpacht toebehoort aan Aanvrager waaraan het Werk uitgevoerd dient te worden.
Personeel	gelijk aan Medewerker (zie Aanbestedingsdocument).
Werkdag:	een kalenderdag, tenzij deze valt op een algemeen of ter plaatse van het werk erkende, of door de overheid dan wel bij of krachtens collectieve arbeidsovereenkomst voorgeschreven rust- of feestdag, vakantiedag of andere niet individuele vrije dag.

1. Voorwerp van de Raamovereenkomst

- 1.1 Het voorwerp van de Raamovereenkomst betreft het herstel van fysieke schade (zonder technisch kader) aan Gebouwen veroorzaakt door aardbevingschade en gasopslag in Groningen en omgeving. Opdrachtgever is gerechtigd gedurende de looptijd van deze Raamovereenkomst Nadere opdracht(en) tot het verrichten van Herstel in Natura SPHER te verstrekken aan Opdrachtnemer. Opdrachtnemer is verplicht die opdrachten uit te voeren overeenkomstig de voorwaarden van deze Raamovereenkomst.
- 1.2 De navolgende documenten vormen gezamenlijk de Raamovereenkomst. Voor zover deze documenten met elkaar in tegenspraak zijn, prevaleert het eerdergenoemde document boven het later genoemde:
 1. dit document;
 2. de (verzamelde) Nota('s) van Inlichtingen (Appendix 1);
 3. het Aanbestedingsdocument inclusief Bijlagen (Appendix 2);
 4. de Inschrijving (Appendix 5)
 5. overige appendices in volgorde van nummering;
- 1.3 Opdrachtgever is niet verplicht om gedurende de looptijd van deze Raamovereenkomst Nadere opdrachten tot het verrichten van Herstel In Natura SPHER te verstrekken, maar is daartoe gerechtigd. Opdrachtnemer kan derhalve generlei aanspraak maken op het verkrijgen van opdrachten tot het verrichten van Herstel In Natura SPHER gedurende de looptijd van deze Raamovereenkomst.
- 1.4 De voorwaarden van deze Raamovereenkomst zijn integraal van toepassing op alle Nadere opdrachten die gedurende de looptijd van deze Raamovereenkomst door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer worden verstrekt, tenzij in een Nadere opdracht uitdrukkelijk schriftelijk van deze Raamovereenkomst wordt afgeweken.
- 1.5 In een Nadere opdracht wordt vastgelegd met betrekking tot welke specifieke herstelwerkzaamheden en gedurende welke periode de desbetreffende Nadere opdracht wordt aangegaan.

2. Duur van de Raamovereenkomst

- 2.1 Deze Raamovereenkomst gaat in op 28-02-2024 en loopt tot en met 27-02-2028 met een optie, eenzijdig uit te oefenen door Opdrachtgever, tot verlenging van deze Raamovereenkomst onder gelijkblijvende voorwaarden met een periode van tweemaal (2) van telkens maximaal één (1) jaar.

- 2.2 Opdrachtgever stelt Opdrachtnemer uiterlijk drie maanden voor het verstrijken van de initiële / dan geldende looptijd van de Raamovereenkomst schriftelijk in kennis indien gebruik wordt gemaakt door Opdrachtgever van de verlengingsoptie. Indien de verlengingsoptie door Opdrachtgever niet wordt uitgeoefend eindigt de Raamovereenkomst van rechtswege na het verstrijken van de in de eerste zin van dit artikel bedoelde termijn / op dat moment geldende termijn.
- 2.3 Beëindiging van deze Raamovereenkomst om welke reden dan ook laat de rechten en verplichtingen voortvloeiend uit (een) Nadere opdracht(en) onverlet. De voorwaarden van deze Raamovereenkomst blijven van toepassing op alle Nadere opdrachten die na het eindigen van deze Raamovereenkomst nog voortduren.
- 2.4 Opdrachtgever is gerechtigd de Raamovereenkomst door middel van opzegging tussentijds te beëindigen zodra de overeengekomen maximale waarde zoals opgenomen in artikel 4.1 van de Raamovereenkomst wordt bereikt, zonder dat hij daarvoor enige nadere compensatie -hoe dan ook genaamd- aan Opdrachtnemer verschuldigd wordt. Opdrachtgever zal Opdrachtnemer zo tijdig mogelijk informeren indien hij van dit recht gebruik maakt en zal een redelijke opzegtermijn in acht nemen. Lopende Nadere opdrachten worden in deze situatie afgerond.

3. Nadere gunning

- 3.1 Er wordt naar gestreefd de Nadere opdrachten voor zowel HSH als HPM evenredig over de Raamcontractanten te verdelen zoals beschreven in het aanbestedingsdocument 2.6.2. Hiervoor wordt het template uit Appendix 3 gebruikt.
- 3.2 Een Nadere opdracht kan meerdere Gebouwen c.q. adressen betreffen.
- 3.3 Een Nadere opdracht conform Appendix 3 bevat op zijn minst:
- Het Adviesrapport (eventueel aangevuld met ontwerpen en calculaties);
 - Het Besluit van IMG;
 - De uitvoeringsovereenkomst met de Aanvrager.

4. Prijs en overige financiële bepalingen

- 4.1 De maximale waarde van alle Raamovereenkomsten tezamen bedraagt € 130.000.000,- euro exclusief btw.
- 4.2 Opdrachtnemer is gerechtigd op grond van de Nadere opdracht verrichte, en door Opdrachtgever bij oplevering geaccepteerde, Werken te declareren tegen de in de Nadere Opdracht genoemde hersteladviezen en gehanteerde tarieven. In alle Nadere opdrachten wordt overeengekomen dat Opdrachtnemer garandeert dat de in de Nadere opdracht genoemde maximum totaalprijs voor het verrichten van de Werken niet wordt overschreden. Hiervan kan slechts worden afgeweken als Opdrachtgever uitdrukkelijk vooraf schriftelijk toestemming heeft gegeven voor ophoging.
- 4.3 De in artikel 4.2 van deze Raamovereenkomst bedoelde prijzen hebben betrekking op alle door Opdrachtnemer in het kader van de desbetreffende Nadere opdrachten te verrichten Werken en eventueel daartoe benodigde materialen, e.d. en is inclusief eventuele reis- en verblijfskosten en alle eventueel bijkomende kosten en exclusief omzetbelasting tenzij anders bepaald in de Nadere opdracht.
- 4.4 De prijzen en tarieven in het Calculatiemodel (Appendix 6) worden jaarlijks herijkt en geïndexeerd zoals beschreven in het Aanbestedingsdocument hoofdstuk 2.7

5. Vertegenwoordiging van partijen

- 5.1 De Opdrachtgever wordt terzake van de Raamovereenkomst en de Nadere opdrachten vertegenwoordigd door ten minste één contractgemachtigde. De naam/namen en het VOLMACHT van deze contractgemachtigde(n) is: [INVULLEN NAAM/NAMEN EN VOLMACHT]. Op het niveau van een Nadere opdrachten kan eventueel nog een extra contractgemachtigde worden aangewezen door Opdrachtgever (zie art. 5.3).

- 5.2 De Opdrachtnemer wordt terzake van de Raamovereenkomst en de Nader opdrachten vertegenwoordigd door minimaal één contractgemachtigde (sleutelfunctionaris). De naam en de volmacht van deze contractgemachtigde is: [INVULLEN NAAM EN VOLMACHT]. Uitgangspunt is dat een functionaris die als contractgemachtigde van de Opdrachtnemer wordt aangesteld beschikt over de volmacht om zelfstandig richting de Opdrachtgever te kunnen handelen en verplichtingen te kunnen aangaan in het kader van deze Raamovereenkomst en Nadere opdrachten, zoals (niet limitatief): wijzigingen bekrachtigen, offertes uitbrengen en Nadere opdracht(en) sluiten.
- 5.3 Opdrachtnemer zal een of meer Uitvoerders aanwijzen die bevoegd zijn om hem in alle operationele zaken betreffende het Werk te vertegenwoordigen. Evenzo zal Opdrachtgever contactpersonen aanwijzen die namens haar deze bevoegdheid hebben. De in dit artikel omschreven personen kunnen Partijen alleen vertegenwoordigen en binden voor zover het betreft de uitvoering van de Nadere opdracht. Tot wijziging van de Raamovereenkomst en Nadere opdrachten (anders dan op operationeel niveau) zijn zij niet bevoegd. Partijen informeren elkaar omtrent de namen en functies van de personen als bedoeld in dit lid.

6. Verplichtingen van Opdrachtgever

- 6.1 Opdrachtgever zorgt ervoor dat Opdrachtnemer tijdig kan beschikken:
- A. over de benodigde Adviesrapporten, indien nodig aangevuld met ontwerp en calculaties;
 - B. over het Gebouw, het terrein of het water waarin of waarop het Werk moet worden uitgevoerd;
 - C. over voldoende gelegenheid voor aanvoer, opslag en/of afvoer van Bouwstoffen en hulpmiddelen;
 - D. over aansluitingsmogelijkheden voor elektra en water.

Om aan de punten B t/m D genoemde punten te kunnen voldoen sluit Opdrachtgever een uitvoeringsovereenkomst met aanvrager. Hiervan is een template opgenomen in Appendix 11.

- 6.2. Opdrachtgever dient ervoor te zorgen dat door anderen uit te voeren werkzaamheden en/of leveringen, die niet tot het Werk van Opdrachtnemer behoren, zodanig en zo tijdig worden verricht, dat de uitvoering van het Werk daarvan geen vertraging ondervindt.

7. Aansprakelijkheid van Opdrachtgever

- 7.1 Opdrachtgever draagt de verantwoordelijkheid voor de door of namens hem en werkwijzen, voorgeschreven constructies en werkwijzen, daaronder begrepen de invloed, die daarop door de bodemgesteldheid wordt uitgeoefend, alsmede voor de door of namens hem gegeven orders en aanwijzingen.
- 7.2 Indien Bouwstoffen of hulpmiddelen, die Opdrachtgever ter beschikking heeft gesteld, dan wel door hem zijn voorgeschreven, gebreken mochten hebben, is Opdrachtgever aansprakelijk voor de daardoor veroorzaakte schade.
- 7.3 De gevolgen van de naleving van wettelijke voorschriften of beschikkingen van overheidswege die na de Dag na ondertekening van deze Raamovereenkomst in werking treden, komen voor rekening van Opdrachtgever, tenzij redelijkerwijs moet worden aangenomen dat Opdrachtnemer die gevolgen reeds op de Dag van ondertekening van deze Raamovereenkomst had kunnen voorzien.
- 7.4 Opdrachtgever is aansprakelijk voor schade aan het Werk als gevolg van door hem of in zijn opdracht door derden (anderen dan Opdrachtnemer en door Opdrachtnemer ingeschakelde onderaannemers/leveranciers/personeel) uitgevoerde werkzaamheden of verrichte leveringen.
- 7.5 Indien na de totstandkoming van de Raamovereenkomst blijkt dat de door Opdrachtgever ter beschikking gestelde Bouwstoffen verontreinigd zijn, is Opdrachtgever aansprakelijk voor de daaruit voortvloeiende gevolgen.

8. Verplichtingen van Opdrachtnemer

- 8.1 Opdrachtnemer is verplicht het Werk goed en deugdelijk en naar de bepalingen van de Raamovereenkomst en de Nadere opdracht(en) uit te voeren. Opdrachtnemer dient het Werk zodanig uit te voeren dat daardoor hinder of schade aan personen, in het bijzonder de Aanvrager, maar ook aan Opdrachtgever en derden, goederen of milieu zoveel mogelijk wordt voorkomen of beperkt. Opdrachtnemer is verplicht alle voor de voorbereiding en uitvoering van het Werk geldende wet- en regelgeving, waaronder in het bijzonder voorschriften op het gebied van veiligheid en gezondheid, en al wat redelijkerwijs van hem mag worden verwacht, in acht te nemen. Indien Opdrachtnemer bij de voorbereiding of uitvoering van het Werk derden inschakelt zal hij er actief op toezien dat ook die derden het voorgaande integraal in acht nemen. De Opdrachtnemer is voorts verplicht de door of namens Opdrachtgever gegeven orders en aanwijzingen op te volgen, waarbij de eisen zoals in hoofdstuk drie van Appendix 2 zijn vastgelegd, worden opgevolgd.
- 8.2 Opdrachtnemer zal zich gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst en zolang Nadere opdrachten afgesloten onder deze Raamovereenkomst niet zijn afgerond, zich adequaat verzekerd houden voor de uitvoering van alle Werken. Dit is inclusief alle onderhouds- en garantietermijnen die volgen uit deze Raamovereenkomst en Nadere opdrachten.
- 8.3 Het Werk en de uitvoering daarvan zijn voor verantwoordelijkheid van Opdrachtnemer met ingang van het tijdstip van aanvang tot en met de Dag waarop het Werk als opgeleverd wordt beschouwd.
- 8.4 Opdrachtnemer zorgt dat hij over al de/het benodigde Bouwstoffen, gereedschap, materieel hulpmaterialen, andere hulpmiddelen, etc. en personeel beschikt nodig voor de tijdige en ongestoorde uitvoering van het Werk.
- 8.5 Indien de aard van het Werk hiertoe aanleiding geeft, stelt Opdrachtnemer zich voor aanvang van het Werk op de hoogte van de ligging van kabels en leidingen.
- 8.6 Opdrachtnemer wordt geacht bekend te zijn met de voor de uitvoering van het Werk van belang zijnde wettelijke voorschriften en beschikkingen van overheidswege, voor zover deze op de Dag van ondertekening van deze Raamovereenkomst gelden. De aan de naleving van deze voorschriften en beschikkingen verbonden gevolgen zijn voor zijn rekening. Opdrachtnemer zal zich op de hoogte houden van relevante wijzigingen en aanvullingen hieromtrent en deze tijdig opvolgen.
- 8.7 Opdrachtnemer is bij het aangaan of het uitvoeren van de Raamovereenkomst verplicht Opdrachtgever te waarschuwen over onjuistheden in de Raamovereenkomst en/of Nadere opdracht(en) voor zover hij deze kende of redelijkerwijs behoorde te kennen. Hetzelfde geldt in geval van gebreken en ongeschiktheid van zaken afkomstig van de Opdrachtgever en/of Aanvrager, daaronder begrepen de grond waarop de Opdrachtgever het Werk laat uitvoeren, alsmede fouten of gebreken in door de Opdrachtgever verstrekte gegevens, zoals het Adviesrapport, plannen, tekeningen, berekeningen, bestekken of uitvoeringsvoorschriften.
- 8.8 Opdrachtnemer stelt Opdrachtgever en Aanvrager terstond op de hoogte van schade en/of ongevallen in het Gebouw c.q. op het werkterrein met verstrekking van alle ter zake doende inlichtingen.
- 8.9 Opdrachtnemer stelt Opdrachtgever terstond op de hoogte van incidenten en discussies tussen Opdrachtnemer en Aanvrager, met verstrekking van alle ter zake doende inlichtingen.
- 8.10 Na het ontstaan van schade aan het Werk is Opdrachtnemer verplicht zo spoedig mogelijk de nodige maatregelen te treffen tot beperking of uitbreiding daarvan.
- 8.11 Opdrachtnemer kan een Nadere opdracht niet weigeren uit te voeren anders dan door overmacht of zoals naar redelijkheid en billijkheid gevergd kan worden (zie tevens art. 32.3).
- 8.12 Opdrachtnemer dient alle werkzaamheden zodanig uit te voeren dat de orde en veiligheid op het bouw- en werkterrein te allen tijde is gewaarborgd en het Werk zelf ook veilig geschiedt. Opdrachtnemer zorgt ervoor dat alle werkzaamheden goed en deugdelijk plaatsvinden en dat de toegepaste materialen goed en deugdelijk zijn.

- 8.13 Opdrachtnemer draagt zorg voor goede communicatie met de Aanvrager en Opdrachtgever over de uitvoering van de werkzaamheden, de planning, de mate van overlast en de voorbereiding die Aanvrager zelf moet doen.
- 8.14 Opdrachtnemer is verplicht alle onbekwame dan wel ongeschikte personen, die van zijnenwege of vanwege een onderaannemer of leverancier op het werk aanwezig zijn, op verlangen van Opdrachtgever onverwijld daarvan te doen verwijderen.
- 8.15 Alle Nadere opdrachten dienen zo spoedig mogelijk maar maximaal binnen 4 weken na opdrachtverstrekking door Opdrachtgever, te zijn aangevangen en dienen binnen de in de Nadere opdracht opgenomen termijn te zijn opgeleverd. Opdrachtnemer kan reeds eerder geïnformeerd worden over komende opdrachtverstrekkingen maar de formele nadere opdrachtverstrekking zal pas verstuurd worden nadat het Besluit om HIN toe te passen onherroepelijk is geworden, dat wil zeggen nadat een evt. bezwaar- en/of (hoger)beroepsprocedure is afgerond.
- 8.16 Opdrachtnemer dient steeds gebruik te maken van kwalitatief hoogwaardige materialen en gereedschappen naar de laatste stand der techniek.
- 8.17 Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de tijdige verkrijging van alle voor de werkzaamheden benodigde en relevante vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en toestemmingen, waaronder die van nutsbedrijven, en draagt er zorg voor dat de werkzaamheden daarmee in overeenstemming zijn. Opdrachtnemer dient Opdrachtgever doorlopend te informeren over de status van de aanvragen van de voor de werkzaamheden relevante vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en toestemmingen. Opdrachtnemer draagt er zoveel mogelijk zorg voor dat Opdrachtgever vergunninghouder wordt.
- 8.18 Opdrachtnemer zorgt voor goedkeuring van de bouwplaats inrichting (zoals het plaatsen van loodsen, keten, containers e.d.) door betreffende gemeentelijke (overheidsinstantie(s)) en/of nutsbedrijven. Alle hieruit voortvloeiende kosten zijn voor rekening van de Opdrachtnemer.
- 8.19 Opdrachtnemer dient in de ruimten (kamers/Gebouwen) waarin gewerkt wordt, overlast zoveel mogelijk te beperken en dient zorg te dragen voor preventie van overlast in andere ruimten dan waarin gewerkt wordt.
- 8.20 De Gebouwen blijven tijdens de uitvoering van de werkzaamheden in gebruik en hinder dient zo veel mogelijk te worden beperkt. Voor de bewoonbaarheid worden de volgende eisen gesteld: 1. de werkzaamheden worden zodanig uitgevoerd dat minimaal 2 van de 3 basisvoorzieningen (te weten keuken, badkamer en toilet) door de bewoners gedurende de gehele Dag gebruikt kunnen worden; 2. Na de Werkdag wordt het Gebouw bezemschoon achtergelaten; 3. na de Werkdag is er in het Gebouw ten minste sprake van – voor zover dat reeds aanwezig was-:
- een functioneel bruikbare kookgelegenheid;
 - stromend water;
 - een functioneel bruikbare toiletvoorziening;
 - functioneel bruikbare slaapkamers; en
 - functioneel bruikbare woonkamer.
- Bij complexere ingrepen (bijv. HPM) wordt door Opdrachtgever in overleg met de bewoner bekeken wat wel en niet haalbaar is en of tijdelijke huisvesting buiten de woning een geschikt alternatief is.
- 8.21 Het verbranden van vuil en andere materialen op het bouw- en werkterrein is niet toegestaan.
- 8.22 Opdrachtnemer zal bouwplaats afval scheiden in gevaarlijke afvalstoffen, als bedoeld in de Europese Afvalstoffenlijst (EURAL) 2002. Opdrachtnemer zorgt voor een of meerdere deugdelijk afsluitbare afvalcontainers. Deze afvalcontainer(s) dient (dienen) buiten de werktijden afgesloten te zijn. Opdrachtnemer zal bouwplaats afval afvoeren van het bouw- en werkterrein en aanbieden bij een door bevoegd gezag erkende afvalverwerker of bij de gemeente.

- 8.23 Opdrachtnemer draagt er zorg voor dat dagelijks, na beëindiging van werkzaamheden ter plaatse alle aldaar aanwezige losse (al dan niet vrijgekomen uit het Werk dan wel voor het Werk nieuw aangevoerde) materialen van het Werk zijn afgevoerd, of dat deze materialen zijn opgeslagen in afsluitbare containers. Voor elke keer dat Opdrachtgever constateert dat Opdrachtnemer zijn verplichtingen ingevolge deze bepaling niet nakomt, is de Opdrachtnemer een boete verschuldigd van EUR 5.000,-. Deze boete wordt verbeurd zonder dat deswege een ingebrekestelling nodig is en laat de gehoudenheid van Opdrachtnemer om de schade die het gevolg is van de schending te vergoeden onverlet. Deze boete kan worden verrekend met hetgeen Opdrachtgever aan Opdrachtnemer nog verschuldigd is.
- 8.24 Opdrachtnemer dient de nodige maatregelen te treffen tegen inregenen, lekkages, storingen in installaties, stofontwikkeling, instortingen, e.d. Om vervuiling en/of beschadiging aan, in en om (woon)objecten en de belendende onderdelen te voorkomen, dienen, voordat de werkzaamheden worden uitgevoerd, de nodige maatregelen (o.a. deugdelijk afdekken) te worden genomen.
- 8.25 Opdrachtnemer neemt bij dreiging van vorst, sneeuw, ijzel en/of regen in overleg met Opdrachtgever al die maatregelen welke dienstig zijn om het Werk te beschermen en om de voortgang van het (binnen)werk te bevorderen en/of de voortgang plaats te doen vinden en/of om schade aan het Werk te voorkomen. Openingen in de gevels, voor zover nog niet van de definitieve materialen voorzien, dienen hiertoe tijdelijk te worden gedicht. Indien tijdens ongunstige weersomstandigheden wordt gewerkt, moet het verse werk zorgvuldig worden beschermd tegen inwerking van koude en/of vocht.
- 8.26 Het rooien van eventuele in de weg staande bomen, struiken en beplanting is uitsluitend toegestaan na goedkeuring van het Bouwbureau. De Opdrachtnemer zorgt tevens voor alle voor overige vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en toestemmingen die voor het rooien benodigd zijn. Alle hieruit voortvloeiende kosten zijn voor rekening van de Opdrachtnemer.
- 8.27 Indien Opdrachtnemer in de uitvoering van de Nadere opdracht constateert dat de situatie afwijkt van de situatie zoals deze is omschreven in het Adviesrapport, bijvoorbeeld indien er tijdens de uitvoering van de werkzaamheden aanvullende schades worden geconstateerd, zal Opdrachtnemer direct Opdrachtgever hierover informeren en het Werk tijdelijk stopzetten. Opdrachtgever zal zo spoedig mogelijk een Deskundige de aanvullende schades laten opnemen, waarna het Bouwbureau eenzijdig zal vaststellen wanneer het Werk vervolgd kan worden en wat, op basis van de prijzen in het Calculatiemodel (Appendix 6), de invloed van de aanvullende schades op de opdrachtsom is. Het Bouwbureau zal daarbij in ogenschouw nemen of de gestelde oplevertermijn voor de Nadere opdracht aangepast dient te worden. Voor termijnverlenging uit hoofde van dit artikel komt Opdrachtnemer geen aanvullende vergoedingen toe, anders dan de invloed die het Bouwbureau vaststelt.
- 8.28 Opdrachtnemer mag het Werk niet geheel of ten dele aan een ander overdragen zonder schriftelijke goedkeuring van Opdrachtgever.
- 8.29 Opdrachtnemer kan bepaalde onderdelen van het Werk in onderaanneming laten uitvoeren, mits voor de keuze van deze onderdelen en van de daarvoor in te schakelen onderaannemers de schriftelijke goedkeuring van Opdrachtgever is verkregen. Deze goedkeuring zal niet mogen worden onthouden op onredelijke gronden. Opdrachtnemer blijft niettemin jegens Opdrachtgever voor die onderdelen ten volle verantwoordelijk.
- 8.30 Opdrachtnemer en Opdrachtgever zullen zich houden aan de geldende COVID19-maatregelen van de Rijksoverheid.

9. Aansprakelijkheid van Opdrachtnemer

- 9.1 Onverminderd de aansprakelijkheid van Partijen krachtens de Raamovereenkomst of de wet is Opdrachtnemer aansprakelijk voor schade aan het Werk, tenzij deze schade het gevolg is van buitengewone omstandigheden tegen de schadelijke gevolgen waarvan Opdrachtnemer in verband met de aard van het Werk geen passende maatregelen heeft behoeven te nemen en het onredelijk zou zijn de schade voor zijn rekening te doen komen.

- 9.2 Opdrachtnemer is aansprakelijk voor schade aan (andere) werken en eigendommen van Opdrachtgever c.q. Aanvrager voor zover deze door de uitvoering van het Werk is toegebracht en valt toe te rekenen aan nalatigheid, onvoorzichtigheid of verkeerde handelingen van Opdrachtnemer, zijn personeel, zijn onderaannemers of zijn leveranciers.
- 9.3 Opdrachtnemer vrijwaart Opdrachtgever en Aanvrager tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade, voor zover deze door de uitvoering van het Werk is toegebracht en is toe te rekenen aan nalatigheid, onvoorzichtigheid of verkeerde handelingen van Opdrachtnemer, zijn personeel, zijn onderaannemers of zijn leveranciers.

10. Uitstel van oplevering en schadevergoeding wegens te late oplevering

- 10.1 Opdrachtnemer heeft recht op verlenging van de termijn waarbinnen het Werk zal worden opgeleverd indien door overmacht (zie art. 32.3), door voor rekening van Opdrachtgever komende omstandigheden, of door wijziging in de Raamovereenkomst dan wel in de voorwaarden van uitvoering, niet van Opdrachtnemer kan worden gevegd dat het Werk binnen de overeengekomen termijn wordt opgeleverd.
- 10.2 Bij overschrijding van de termijn waarbinnen het Werk zal worden opgeleverd is Opdrachtnemer aan Opdrachtgever een boete verschuldigd van € 150,- per Dag, onverminderd de overige aanspraken van Opdrachtgever onder de Raamovereenkomst. Deze boete kan worden verrekend met hetgeen Opdrachtgever aan Opdrachtnemer nog verschuldigd is. De boete wordt gemaximaliseerd tot de betreffende opdrachtsom, van de Nadere opdracht waaronder de betreffende werkzaamheden zijn uitgevoerd.

11. Opneming en goedkeuring

- 11.1 Een redelijke termijn voor de Dag waarop het Werk naar de mening van Opdrachtnemer voltooid zal zijn, nodigt Opdrachtnemer Opdrachtgever schriftelijk uit om tot opneming van het Werk over te gaan. De opneming geschiedt zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen veertien Dagen na de hiervoor bedoelde Dag. De opneming vindt plaats door Opdrachtgever in aanwezigheid van Opdrachtnemer en strekt ertoe te constateren of Opdrachtnemer aan zijn verplichtingen uit de Raamovereenkomst en Nadere opdracht heeft voldaan.
- 11.2 Nadat het Werk is opgenomen wordt door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer binnen veertien Dagen schriftelijk medegedeeld, of het Werk al dan niet is goedgekeurd, in het eerste geval met vermelding van de eventueel aanwezige kleine gebreken, in het laatste geval met vermelding van de gebreken, die de reden voor onthouding van de goedkeuring zijn. Wordt het Werk goedgekeurd, dan wordt als Dag van goedkeuring aangemerkt de Dag waarop de desbetreffende mededeling aan Opdrachtnemer is verzonden.
- 11.3 Wordt niet binnen veertien Dagen na de opneming een schriftelijke mededeling of het Werk al dan niet is goedgekeurd, aan Opdrachtnemer verzonden, dan wordt het Werk geacht op veertiende dag Dag na de opneming te zijn goedgekeurd.
- 11.4 Opdrachtgever keurt de opneming uitsluitend goed indien het Werk vrij is van gebreken en derhalve volledig functioneel en bezemschoon is opgeleverd.
- 11.5 Met betrekking tot een heropneming na onthouding van goedkeuring vinden de bovenvermelde bepalingen overeenkomstige toepassing.

12. Oplevering en onderhoudstermijn

- 12.1 Het Werk wordt als opgeleverd beschouwd, indien het overeenkomstig artikel 11 is of geacht wordt te zijn goedgekeurd. De Dag, waarop het Werk is of geacht wordt te zijn goedgekeurd, geldt als Dag waarop het Werk als opgeleverd wordt beschouwd.
- 12.2 De onderhoudstermijn belooft zes maanden en gaat in onmiddellijk na de Dag waarop het Werk overeenkomstig het eerste lid als opgeleverd wordt beschouwd. Opdrachtnemer is verplicht gebreken welke in de onderhoudstermijn aan de Dag treden, zo spoedig mogelijk

voor eigen rekening en risico te herstellen, met uitzondering echter van die gebreken waarvoor de Opdrachtgever op grond van artikel 7 verantwoordelijk of aansprakelijk is.

- 12.3 De door Opdrachtgever aan dit artikel te ontleen rechten komen eveneens toe aan Aanvrager.

13. Aansprakelijkheid na oplevering

- 13.1 Na de Dag, waarop het Werk overeenkomstig het bepaalde in artikel 12 lid 1 als opgeleverd wordt beschouwd, is Opdrachtnemer niet meer aansprakelijk voor tekortkomingen aan het Werk.
- 13.2 Het in het eerste lid bepaalde lijdt uitzondering indien sprake is van een gebrek dat is toe te rekenen aan Opdrachtnemer en dat bij de opneming van het Werk als bedoeld in artikel 11 lid 1 door Opdrachtgever (in dezen mede te verstaan Aanvrager) redelijkerwijs niet onderkend had kunnen worden en door Opdrachtgever (dan wel Aanvrager) aan Opdrachtnemer van dat gebrek binnen redelijke termijn na ontdekking mededeling is gedaan.
- 13.3 De rechtsvordering uit hoofde van een gebrek waarvoor Opdrachtnemer krachtens het tweede lid aansprakelijk is, is niet ontvankelijk indien zij wordt ingesteld na verloop van:
(a) vijf jaren na de in het eerste lid bedoelde Dag, of
(b) tien jaren na de in het eerste lid bedoelde Dag, indien het Werk geheel of gedeeltelijk is ingestort of dreigt in te storten dan wel ongeschikt is geraakt of ongeschikt dreigt te geraken voor de bestemming waarvoor het blijkens de Raamovereenkomst bedoeld is en dit slechts kan worden verholpen of kan worden voorkomen door het treffen van zeer kostbare voorzieningen.
- 13.4 Indien een onderhoudstermijn is overeengekomen, treedt voor de toepassing van dit artikel de Dag na het verstrijken van die termijn in de plaats van de in het eerste lid bedoelde Dag
- 13.5 Indien een garantie voor een onderdeel van het Werk is overeengekomen, prevaleren de garantieverplichtingen in voorkomend geval boven de in dit artikel opgenomen verborgen gebrekenregeling.
- 13.6 De door Opdrachtgever aan dit artikel te ontleen rechten komen eveneens toe aan Aanvrager.

14. Garantie Werk

- 14.1 De garantietermijn bedraagt:
(a) vijf jaren vanaf de Dag na het verstrijken van de onderhoudstermijn of
(b) tien jaren vanaf de Dag na het verstrijken van de onderhoudstermijn, indien het Werk geheel of gedeeltelijk is ingestort of dreigt in te storten dan wel ongeschikt is geraakt of ongeschikt dreigt te geraken voor de bestemming waarvoor het blijkens de Raamovereenkomst bedoeld is en dit slechts kan worden verholpen of kan worden voorkomen door het treffen van zeer kostbare voorzieningen.
- 14.2 Opdrachtnemer zal op eerste aanzegging van Opdrachtgever (waaronder ook in dezen de Aanvrager wordt verstaan) zo spoedig mogelijk de tijdens de garantieperiode optredende gebreken voor eigen rekening en risico herstellen.
- 14.3 Gebreken in de zin van dit artikel zijn alle gebreken aan het gegarandeerde onderdeel, behoudens die waarvan de Opdrachtnemer aannemelijk maakt dat deze waarschijnlijk aan een oorzaak zijn te wijten die krachtens de Raamovereenkomst niet aan hem is toe te rekenen.
- 14.4 De door Opdrachtgever aan dit artikel te ontleen rechten komen eveneens toe aan Aanvrager.

- 14.5 De eerste 6 maanden na oplevering is Opdrachtgever vertegenwoordiger voor onderhoudszaken vanuit de Aanvrager. Na 6 maanden zal de Aanvrager zelf garantiezaken indienen bij Opdrachtnemer. Zie hiervoor ook de uitvoeringsovereenkomst Appendix 11.

15. Schorsing, beëindiging van het werk in onvoltooide staat en opzegging

- 15.1 Opdrachtgever is bevoegd de uitvoering van het Werk geheel of gedeeltelijk te schorsen. Voorzieningen, die Opdrachtnemer ten gevolge van de schorsing moet treffen, worden als meerwerk verrekend. Schade die Opdrachtnemer ten gevolge van de schorsing lijdt, dient hem te worden vergoed. Dit alles op basis van de betreffende Nadere Opdracht.
- 15.2 Indien gedurende de schorsing schade aan het Werk ontstaat, komt deze niet voor de rekening van de Opdrachtnemer, mits hij Opdrachtgever tevoren schriftelijk heeft gewezen op dit aan de schorsing verbonden gevolg.
- 15.3 Indien de schorsing langer dan 1 maand duurt, kan Opdrachtnemer bovendien vorderen, dat hem een evenredige betaling voor het uitgevoerde gedeelte van het Werk wordt gedaan. Daarbij wordt rekening gehouden met op het Werk aangevoerde, nog niet verwerkte maar wel reeds door Opdrachtnemer betaalde Bouwstoffen.
- 15.4 Indien de schorsing van het Werk langer dan 6 maanden duurt, is Opdrachtnemer bevoegd het Werk in onvoltooide staat te beëindigen. In dat geval dient overeenkomstig het volgende lid te worden afgerekend.
- 15.5 Opdrachtgever is te allen tijde bevoegd de Nadere opdracht geheel of gedeeltelijk op te zeggen. Tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer vindt alsdan afrekening plaats op basis van de door de Opdrachtnemer ter zake van de uitvoering van de onderhavige Nadere opdracht verrichte Werken en in redelijkheid gemaakte kosten en van de voor de uitvoering van de Nadere opdracht in redelijkheid voor de toekomst reeds aangegane verplichtingen. Opdrachtgever hoeft Opdrachtnemer op generlei wijze anderszins schadeloos te stellen voor de gevolgen van de opzegging van de Nadere opdracht.

16. Bouwstoffen en werkterrein

- 16.1 Alle te verwerken Bouwstoffen moeten van goede hoedanigheid zijn, geschikt zijn voor hun bestemming en voldoen aan de gestelde eisen conform wet- en regelgeving en de Raamovereenkomst en Nadere opdracht(en).
- 16.2 Opdrachtnemer stelt Opdrachtgever in de gelegenheid Bouwstoffen te keuren. De keuring dient te geschieden bij de aankomst hiervan op het Werk (eventueel op overeengekomen monsters) of bij de eerste gelegenheid daarna, mits in dat laatste geval de voortgang van het Werk niet in gevaar komt. Opdrachtnemer is bevoegd bij de keuring aanwezig te zijn of zich te doen vertegenwoordigen.
- 16.3 Opdrachtgever is bevoegd Bouwstoffen door derden te laten onderzoeken. De daaraan verbonden kosten komen voor zijn rekening, behalve ingeval van afkeuring, in welk geval de kosten voor rekening van Opdrachtnemer komen. Door Opdrachtgever ter beschikking gestelde Bouwstoffen worden geacht te zijn goedgekeurd.
- 16.4 Zowel Opdrachtgever als Opdrachtnemer kunnen ingeval van afkeuring van Bouwstoffen vorderen dat een in onderling overleg getrokken, door beiden gewaarmerkt verzegeld monster wordt bewaard. De Opdrachtgever kan verlangen, dat goedgekeurde bouwstoffen ook nadat zij zijn verwerkt alsnog worden vervangen, indien daaraan na de keuring nog gebreken worden geconstateerd. Deze vervanging geschiedt voor rekening van de Opdrachtgever en wordt als meerwerk verrekend, onverminderd het recht van de Opdrachtnemer op schadevergoeding, indien daartoe gronden zijn. Indien echter het gebrek redelijkerwijs niet door de Opdrachtgever had kunnen worden onderkend en het gebrek aan de Opdrachtnemer kan worden toegerekend, komt deze vervanging voor rekening van de Opdrachtnemer.
- 16.5 De uit het Werk komende Bouwstoffen, waarvan Opdrachtgever heeft verklaard dat hij ze wenst te behouden, dienen door hem van het Werk te worden verwijderd. Alle andere

Bouwstoffen worden door Opdrachtnemer afgevoerd, onverminderd de aansprakelijkheid van Opdrachtgever op grond van artikel 7 vijfde lid.

- 16.6 Opdrachtnemer overlegt met Aanvrager, waarbij Aanvrager bepalend is, waar hij zijn materiaal, Bouwstoffen, e.d. kan plaatsen tijdens de uitvoering van het Werk en waar hij kan pauzeren, dit alles met zo min mogelijk hinder voor Aanvrager.
- 16.7 Na iedere Werkdag moet het Werk netjes worden achtergelaten. Daarbij moet voorkomen worden dat de bewoner geen onnodige hinder en overlast ondervindt van het Werk.
- 16.8 Opdrachtnemer mag het Werk of onderdelen daarvan, waardoor de belangen van waterdoorlaat zouden kunnen worden geschaad of stremming of stoornis in of hinder aan of gevaar voor het verkeer te land, te water of door de lucht zou kunnen worden veroorzaakt, slechts uitvoeren, indien en zolang hij met het oog op die belangen de nodige voorzieningen heeft getroffen.
Onder voorzieningen als hiervoor bedoeld worden verstaan: tijdelijke werken, afsluitingen, waarschuwingsborden, kentekens, verlichting en andere veiligheidsmaatregelen, die door wettelijke voorschriften worden vereist of uit anderen hoofde nodig mochten zijn.
- 16.9 Zolang hinder aan of stoornis in het verkeer te land, te water of door de lucht wordt toegebracht, moet ten behoeve van dat verkeer de nodige hulp door Opdrachtnemer worden beschikbaar gesteld.
- 16.10 De in artikel 16.8 en 16.9 bedoelde voorzieningen en hulp zijn voor rekening van Opdrachtnemer, met dien verstande, dat dit voor tijdelijke werken van betekenis of maatregelen van ingrijpende aard slechts geldt, indien deze in de overeenkomst zijn omschreven.

17. Meer en minder werk

- 17.1 Verrekening van meer en minder werk vindt plaats:
- ingeval van wijzigingen in de Nadere opdracht dan wel de voorwaarden van uitvoering;
 - ingeval van afwijkingen van de bedragen in het Adviesrapport
 - ingeval van afwijkingen van verrekenbare hoeveelheden;
 - in de gevallen als bedoeld in artikel 15 lid 1 en artikel 24.
- 17.2 Indien bij de eindafrekening van het Werk blijkt dat het totaalbedrag van het minder werk het totaalbedrag van het meer werk overtreft, heeft Opdrachtnemer recht op een bedrag gelijk aan 10% van het verschil van die totalen.
- 17.3 Wijzigingen in de Raamovereenkomst en in Nadere opdracht(en) moeten schriftelijk tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer worden overeengekomen. Het gemis van een schriftelijke opdracht laat de aanspraken van Opdrachtnemer en van Opdrachtgever op verrekening van meer en minder werk onverlet. Bij gebreke van een schriftelijke opdracht rust het bewijs van de wijziging op degene die de aanspraak maakt.
- 17.4 Indien in de Raamovereenkomst dan wel in de Nadere opdracht verrekenbare, geschatte, dan wel andere hoeveelheden zijn opgenomen, en deze hoeveelheden te hoog of te laag blijken om het Werk tot stand te brengen, zal pas verrekening kunnen plaatsvinden van de uit die afwijking voortvloeiende meer- of minderkosten, indien de betreffende hoeveelheden meer dan 10% afwijken van de aanvankelijk in of op basis van het Adviesrapport vermelde hoeveelheden.

18. Betaling in termijnen

Indien betaling in termijnen is overeengekomen, zendt Opdrachtnemer telkens bij of na het verschijnen van een betalingstermijn de desbetreffende termijnfactuur aan Opdrachtgever toe. De door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer verschuldigde omzetbelasting wordt afzonderlijk vermeld.

19. Facturatie en Betaling

19.1 Opdrachtnemer mag factureren na goedgekeurde oplevering van het Werk per Nadere opdracht.

19.2 Opdrachtnemer dient de facturen elektronisch te zenden naar:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)

Overheidsidentificatienummer (OIN): 0000 0004 0000 0000 6000.

Facturen dienen via een van onderstaande manieren te worden verzonden:

- Factuurportaal van de Rijksoverheid;
- Koppeling met Digipoort;
- E-factureren vanuit uw (boekhoud)softwarepakket via Simplerinvoicing;
- E-factureren via een dienstverlener.

Indien Opdrachtnemer via het leveranciersportaal een e-factuur aanmaakt dient hij in het veld "Referentie of ordernummer" alleen het ordernummer op te nemen dat in de Nadere opdracht staat vermeld waarop de factuur betrekking heeft. Het meesturen van meer informatie in het veld "Referentie of ordernummer" kan leiden tot problemen in het automatisch accepteren en verwerken van de factuur.

Voor meer informatie: <https://regelhulpenvoorbedrijven.nl/e-factureren/>

Indien de factuur niet aan bovenvermelde eisen voldoet of niet via de vermelde wijze wordt verzonden, kan dit ertoe leiden dat de factuur niet in behandeling wordt genomen of dat de betalingstermijn wordt verlengd.

Voor vragen met betrekking tot e-facturatie via de portal kan Opdrachtnemer terecht bij helpdesk-efactureren@rvo.nl, tel 088-0424400, optie 2.

Voor vragen met betrekking tot e-facturatie via een boekhoudprogramma (Simpler invoicing) kan Opdrachtnemer terecht bij info@simplerinvoicing.org, tel 020-3697653.

19.3 Betaling zal plaatsvinden binnen 30 Dagen na ontvangst van de factuur door Opdrachtgever, onverminderd het bepaalde in artikel 21.

Indien Opdrachtgever tegen de inhoud van de factuur bezwaar heeft, stelt hij Opdrachtnemer onder opgave van redenen daarvan zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van de factuur op de hoogte.

19.4 Betaling vindt plaats na ontvangst en acceptatie van de overeenkomstig een Nadere opdracht verrichte Werk. Indien de geplande tijdsduur van de Nadere opdracht langer dan 8 weken bedraagt dan worden, indien wenselijk en in overleg, hierover aanvullende afspraken gemaakt in de Nadere opdracht.

20. Eindafrekening

20.1 Het kortingspercentage die Opdrachtnemer heeft geoffreerd op de gefactureerde jaaromzet (lumpsum excl. btw) levert Opdrachtgever jaarlijks een korting op. Het totaalbedrag van de korting wordt uiterlijk 1 februari van het volgende jaar aan Opdrachtgever gecrediteerd. De betreffende ingediende jaarlijkse creditfactuur wordt niet in mindering gebracht op de totaal gefactureerde jaaromzet voor het volgende jaar.

21. Opschorting en betaling

21.1 Indien het uitgevoerde Werk niet voldoet aan de Nadere opdracht heeft Opdrachtgever het recht de betaling geheel of gedeeltelijk op te schorten. Het met de opschorting gemoeide bedrag dient in redelijke verhouding te staan tot de tekortkoming.

22. In gebreke blijven van Opdrachtgever

22.1 Indien Opdrachtgever met de betaling van hetgeen hij ingevolge de Nadere opdracht aan Opdrachtnemer verschuldigd is in gebreke blijft zonder geldige reden, is hij daarover met ingang van de vervaldag de wettelijke rente verschuldigd. Ten alle tijden dient door

Opdrachtnemer voorkomen te worden dat de bewoner onnodig overlast en of ongemak ondervindt van enig geschil tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer.

- 22.2 Indien Opdrachtgever zonder geldige reden niet tijdig betaalt, heeft Opdrachtnemer aanspraak op vergoeding van rente tegen het wettelijk percentage met ingang van de Dag waarop de betaling uiterlijk had moeten geschieden. De rentevordering van Opdrachtnemer zal nimmer omvatten rente van rente.

23. In gebreke blijven van Opdrachtnemer

- 23.1 Indien Opdrachtnemer zijn verplichtingen niet nakomt en Opdrachtgever hem deswege in gebreke stelt, zal de ingebrekestelling schriftelijk geschieden en zal Opdrachtgever Opdrachtnemer een redelijke termijn stellen om alsnog zijn verplichtingen na te komen. Reeds voordat de gestelde termijn is verstreken, is de Opdrachtgever in dringende gevallen gerechtigd voor rekening van de Opdrachtnemer zodanige maatregelen te nemen als hij ten nutte van het Werk dienstig oordeelt. Dit kunnen ook maatregelen zijn om onnodige overlast en of ongemak voor de bewoner te voorkomen. Indien de Opdrachtnemer nalatig blijft zijn verplichtingen na te komen, is de Opdrachtgever gerechtigd het werk voor rekening van de Opdrachtnemer te voltooien of te doen voltooien, onverminderd des Opdrachtgevers recht op schadevergoeding.
- 23.2 Opdrachtgever zorgt ervoor, dat de kosten, die voor Opdrachtnemer voortvloeien uit de toepassing van het vorige lid, binnen redelijke grenzen blijven.

24. Gewijzigde uitvoering

- 24.1 Indien tijdens de uitvoering van het Werk blijkt, dat het Werk of een onderdeel daarvan door onvoorziene omstandigheden slechts gewijzigd kan worden uitgevoerd, treedt de partij die het eerst met deze omstandigheid bekend wordt in overleg met de andere partij. Opdrachtnemer wijst Opdrachtgever in voorkomend geval op de eventuele financiële consequenties. Een vooraf schriftelijk overeengekomen gewijzigde uitvoering wordt als meer- of minderwerk verrekend.

25. Onmogelijkheid van uitvoering

- 25.1 Indien de uitvoering van het Werk onmogelijk wordt doordat de zaak waarop of waaraan het Werk moet worden uitgevoerd tenietgaat of verloren raakt zonder dat dit aan Opdrachtnemer kan worden toegerekend, is deze gerechtigd tot een evenredig deel van de overeengekomen prijs op grondslag van de verrichte arbeid en gemaakte kosten. In geval van opzet of grove schuld van Opdrachtgever heeft Opdrachtnemer recht op de in de Nadere opdracht vermelde totaalprijs, vermeerderd met de kosten die hij als gevolg van de niet voltooiing heeft moeten maken en verminderd met de hem door de beëindiging bespaarde kosten en het deel van de opdrachtsom welke eventueel reeds betaald is door Opdrachtgever.

26. Afstand retentierecht en conservatoire maatregelen

- 26.1 Ingeval van (tussentijdse) gehele of gedeeltelijke beëindiging van een Nadere opdracht is Opdrachtnemer niet bevoegd in voorkomend geval een retentierecht uit te oefenen op het Werk dan wel (delen van) Gebouwen waarop, waaraan of waarin het Werk wordt uitgevoerd.
- 26.2 Ook is Opdrachtnemer niet gerechtigd tot het treffen van enige conservatoire maatregel die Aanvrager op enigerlei wijze beperkt of hindert in zijn rechten op of het genot van de betreffende zaak.

27. Verzekeringen

- 27.1 Opdrachtnemer is verplicht zich adequaat te verzekeren en verzekerd te houden bij de uitvoering van de Raamovereenkomst en Nadere opdrachten. Daarbij heeft Opdrachtnemer

ook de risico's op aan Aanvrager en (andere) derden toegebrachte zaak- en personenschade door of in verband met de voorbereiding of uitvoering van het Werk verzekerd, waaronder te begrijpen de risico's op schade aan (delen van) het Gebouw en (andere) bestaande eigendommen van de Aanvrager, zoals bepaald in paragraaf 4.3.1. van het Aanbestedingsdocument, en (andere) derden.

- 27.2 Opdrachtnemer is er mee bekend dat zogenaamde "opzichtclausules" e.d. in reguliere AVB-verzekeringen schade aan eigendommen die onderdeel of voorwerp zijn van het Werk van dekking kunnen uitsluiten. Opdrachtnemer heeft aldus zo nodig aanvullende dekking om te kunnen voldoen aan het bepaalde in lid 1 van dit artikel.
- 27.3 Voordat Opdrachtnemer feitelijk een aanvang mag maken met het Werk, dient hij voor ondertekening van deze Raamovereenkomst een deugdelijk bewijs van dekking van de ten minste volgens dit artikel te verzekeren risico's over te leggen aan Opdrachtgever.

28. Wijze van kennis geven

- 28.1 Mededelingen, waaronder begrepen toezeggingen of (nadere) afspraken, van de ene aan de andere Partij die van belang zijn voor de uitvoering van de Raamovereenkomst, binden Partijen alleen indien deze schriftelijk door een daartoe bevoegde persoon zijn gedaan of bevestigd.
- 28.2 Onder "schriftelijk" wordt tevens "langs elektronische weg" verstaan, waarbij:
- a. de kennisgeving raadpleegbaar is door de geadresseerde,
 - b. de authenticiteit van de kennisgeving in voldoende mate is gewaarborgd, en
 - c. de identiteit van de kennisgever met voldoende zekerheid kan worden vastgesteld.

29. Geheimhouding

- 29.1 Opdrachtnemer maakt hetgeen hem bij de uitvoering van de Raamovereenkomst hetzij ter woord en geschrift ter kennis komt en waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs kan vermoeden op geen enkele wijze verder bekend, behalve voor zover enig wettelijk voorschrift of een rechterlijke uitspraak hem tot bekendmaking daarvan verplicht.
- 29.2 Opdrachtnemer verplicht Medewerkers de in dit artikel omschreven geheimhoudingsplicht na te leven en staat ervoor in dat deze personen die verplichting nakomen.
- 29.3 Opdrachtnemer mag de resultaten van de verrichte Werken in generlei vorm aan derden beschikbaar stellen, noch hierover aan derden enige inlichting verschaffen, tenzij Opdrachtgever hiervoor uitdrukkelijk vooraf toestemming heeft verleend. Opdrachtgever kan aan deze toestemming voorwaarden verbinden.
- 29.4 Na beëindiging van de Raamovereenkomst stelt Opdrachtnemer gegevens die hij in het kader van de uitvoering van de Raamovereenkomst onder zich heeft op eerste verzoek van Opdrachtgever onverwijld aan Opdrachtgever ter beschikking, met uitzondering van die gegevens die Opdrachtnemer op grond van wet- en/of regelgeving en/of de op Opdrachtnemer toepasselijke en algemeen aanvaarde beroepsregels onder zich dient te houden.
- 29.5 Opdrachtgever kan bij de Raamovereenkomst een boete stellen op het schenden van de geheimhoudingsverplichting. Betaling van die onmiddellijk opeisbare boete laat de gehoudenheid van Opdrachtnemer om de schade die het gevolg is van de schending te vergoeden onverlet.

30. Verwerking persoonsgegevens

- 30.1. Voor zover Opdrachtnemer als verwerker bedoeld in de Algemene Verordening Gegevensbescherming in het kader van de uitvoering van de Raamovereenkomst persoonsgegevens voor Opdrachtgever verwerkt, garandeert Opdrachtnemer de toepassing van passende technische en organisatorische maatregelen, conform gesloten Verwerkersovereenkomst (Appendix 4), welke onderdeel uit maakt van deze Raamovereenkomst.
- 30.2. Partijen regelen de verwerking van persoonsgegevens door Opdrachtnemer ten behoeve van Opdrachtgever bij Verwerkersovereenkomst.

31. Dreigende vertraging

- 31.1 Indien de uitvoering van de Werken vertraging dreigt te ondervinden, bericht Opdrachtnemer dat onmiddellijk aan Opdrachtgever met vermelding van oorzaak en consequenties daarvan. Tevens stelt Opdrachtnemer maatregelen voor om verdere vertraging te voorkomen.
- 31.2 Binnen 14 Dagen na ontvangst van de in het vorige lid bedoelde melding, bericht Opdrachtgever of hij al dan niet instemt met de voorgestelde maatregelen en de genoemde consequenties. Instemming houdt niet in dat Opdrachtgever de oorzaak van de dreigende vertraging erkent en laat alle andere rechten of vorderingen die Opdrachtgever op grond van de Raamovereenkomst en wet- en regelgeving toekomen onverlet.

32. Ontbinding en opzegging

- 32.1 Onverminderd hetgeen overigens in de Raamovereenkomst is vastgelegd, kan elk van de Partijen de Raamovereenkomst door middel van een aangetekend schrijven buiten rechte geheel of gedeeltelijk ontbinden, indien de andere Partij in verzuim is dan wel nakoming blijvend of tijdelijk onmogelijk is, tenzij het een tekortkoming betreft die gezien haar bijzondere aard of geringe betekenis de ontbinding niet rechtvaardigt.
- 32.2 Indien één van de Partijen ten gevolge van overmacht haar verplichtingen op grond van de Raamovereenkomst niet kan nakomen, heeft de andere Partij het recht de Raamovereenkomst door middel van een aangetekend schrijven met inachtneming van een redelijke termijn buiten rechte geheel of gedeeltelijk te ontbinden, zonder dat daardoor enig recht op schadevergoeding ontstaat, maar niet eerder dan na het verstrijken van een termijn van 15 Werkdagen gerekend vanaf de datum waarop de omstandigheid die de overmacht oplevert ontstond.
- 32.3 Onder overmacht wordt in ieder geval niet verstaan: gebrek aan personeel, stakingen, ziekte van personeel, grondstoffentekort, transportproblemen, verlate aanlevering of ongeschiktheid van voor de uitvoering van de werkzaamheden benodigde goederen, liquiditeits- of solvabiliteitsproblemen aan de zijde van Opdrachtnemer of tekortschieten van door hem ingeschakelde derden.
- 32.4 Opdrachtgever kan, zonder enige aanmaning of ingebrekestelling, met onmiddellijke ingang buiten rechte de Overeenkomst door middel van een aangetekend schrijven ontbinden, indien Opdrachtnemer (voorlopige) surseance van betaling aanvraagt of hem (voorlopige) surseance van betaling wordt verleend, Opdrachtnemer zijn faillissement aanvraagt of in staat van faillissement wordt verklaard, de onderneming van Opdrachtnemer wordt geliquideerd, Opdrachtnemer zijn onderneming staakt, op een aanmerkelijk deel van het vermogen van Opdrachtnemer beslag wordt gelegd, Opdrachtnemer een fusie of splitsing aangaat of wordt ontbonden, dan wel Opdrachtnemer anderszins niet langer in staat moet worden geacht de verplichtingen uit de Raamovereenkomst na te kunnen komen.
- 32.5 Indien de Raamovereenkomst is ontbonden, betaalt Opdrachtnemer de reeds door Opdrachtgever aan hem verrichte onverschuldigde betalingen aan Opdrachtgever terug, vermeerderd met de wettelijke rente over het betaalde bedrag vanaf de Dag waarop dit is betaald. Indien de Raamovereenkomst gedeeltelijk is ontbonden, bestaat de terugbetalingsverplichting alleen voor zover de betalingen op het ontbonden gedeelte betrekking hebben.

- 32.6 Opdrachtgever kan voorts de Raamovereenkomst door middel van een aangetekend schrijven te allen tijde opzeggen. Tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer vindt alsdan afrekening plaats op basis van de door de Opdrachtnemer ter zake van de uitvoering van de onderhavige opdracht verrichte Werken en in redelijkheid gemaakte kosten en van de voor de uitvoering van de opdracht in redelijkheid voor de toekomst reeds aangegane verplichtingen. Opdrachtgever hoeft Opdrachtnemer op generlei wijze anderszins schadeloos te stellen voor de gevolgen van de opzegging van de Raamovereenkomst.

33. Behoud recht nakoming te vorderen

Het nalaten door één van de Partijen om binnen een in de Raamovereenkomst genoemde termijn nakoming van enige bepaling te verlangen, tast het recht om alsnog nakoming te verlangen niet aan, tenzij de desbetreffende Partij uitdrukkelijk en schriftelijk met de niet-nakoming heeft ingestemd.

34. Arbeidsvoorwaarden

- 34.1 Opdrachtnemer houdt zich bij het verrichten van de Werken aan de geldende wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsvoorwaarden en aan de CAO die op hem en zijn werknemers van toepassing is.
- 34.2 Opdrachtnemer legt alle arbeidsvoorwaardelijke afspraken ten behoeve van het verrichten van de Werken op een inzichtelijke en toegankelijke wijze vast.
- 34.3 Opdrachtnemer verschaft desgevraagd en onverwijld aan bevoegde instanties toegang tot deze arbeidsvoorwaardelijke afspraken en werkt mee aan controles, audits of loonvalidatie.
- 34.4 Opdrachtnemer verschaft desgevraagd en onverwijld aan Opdrachtgever toegang tot de in lid 2 genoemde arbeidsvoorwaardelijke afspraken indien Opdrachtgever dit noodzakelijk acht in verband met het voorkomen van of de behandeling van een loonvordering aangaande verrichte arbeid ten behoeve van het verrichten van de Werken.
- 34.5 Opdrachtnemer legt de verplichtingen voortvloeiend uit de vorige leden onverkort op aan alle partijen waarmee hij contracten aangaat ten behoeve van het verrichten van Werken en bedingt tevens dat deze partijen vervolgens bedoelde verplichtingen onverkort opleggen aan alle partijen met wie zij op hun beurt contracten aangaan ten behoeve van het verrichten van de Werken.

35. Omkoping en belangenverstrengeling

- 35.1 Partijen zullen aan elkaar noch aan derden aanbieden, noch van elkaar of derden vragen, accepteren of toegezegd krijgen, voor henzelf of enige andere partij, enige schenking, beloning, compensatie of profijt van welke aard dan ook die uitgelegd kan worden als een onwettige praktijk. Een dergelijke praktijk kan reden zijn voor gehele of gedeeltelijke ontbinding van de Raamovereenkomst.
- 35.2 Indien blijkt dat een lid van het Personeel van Opdrachtgever een al dan niet betaalde nevenfunctie vervult bij Opdrachtnemer of ten tijde van de onderhandelingen over de totstandkoming van de Raamovereenkomst heeft vervuld, zonder dat Opdrachtgever daarover vóór het sluiten van de Raamovereenkomst is ingelicht, kan Opdrachtgever de Raamovereenkomst zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang ontbinden zonder tot enige schadevergoeding te zijn gehouden.

36. Nietige en vernietigde bepalingen

Indien één of meer bepalingen van de Voorwaarden of de Raamovereenkomst nietig blijken te zijn of door de rechter vernietigd worden, behouden de overige bepalingen van de Raamovereenkomst hun rechtskracht. Partijen zullen over de nietige of vernietigde bepalingen overleg voeren teneinde een vervangende regeling te treffen. De vervangende regeling tast het doel en de strekking van de Raamovereenkomst niet aan.

37. Melding in publicaties of reclame-uitingen

Opdrachtnemer maakt in publicaties (persberichten daaronder begrepen) of reclame-uitingen impliciet noch expliciet melding van de opdracht(verlening) en gebruikt de naam van Opdrachtgever niet als referentie anders dan na vooraf kenbaar gemaakte toestemming van Opdrachtgever.

38. Overige Voorwaarden

- 38.1 Op deze Raamovereenkomst, alsmede op een Nadere opdracht zijn uitsluitend van toepassing de bepalingen in deze Raamovereenkomst.
De toepasselijkheid van (eventuele) algemene en bijzondere voorwaarden van Opdrachtnemer of eventuele brancheorganisaties zijn uitgesloten.
- 38.2 Opdrachtgever kan van Opdrachtnemer vorderen dat van Personeel van Opdrachtnemer uiterlijk drie Werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden bij Opdrachtgever verklaringen omtrent het gedrag worden overgelegd.
- 38.3 Opdrachtgever blijft eigenaar van alles wat hij inbrengt.

39. Integriteitsverklaring

- 39.1 Opdrachtnemer verklaart dat hij in het kader van de gunning van deze Raamovereenkomst en evenmin ter verkrijging van Nadere opdrachten tot het verrichten van Werken, personeel van Opdrachtgever generlei voordeel heeft geboden, gegeven, doen aanbieden of doen geven, respectievelijk zal bieden, geven, zal doen aanbieden of zal doen geven. Hij zal dat ook niet alsnog doen teneinde personen in dienst van Opdrachtgever te bewegen enige handeling te verrichten of na te laten. Evenzo ziet Opdrachtnemer erop toe dat door haar eventueel in te zetten onderaannemers, leveranciers, personeelsleden zich houden aan het gestelde in dit artikel.
- 39.2 Opdrachtnemer tekent hiertoe een separate integriteitsverklaring conform Appendix 10. Tevens dient Opdrachtgever wanneer er een potentiële belangenverstrengeling dreigt dit aanhangig te maken bij Opdrachtgever conform Appendix 12.

40. Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen

- 40.1 Opdrachtnemer dient gedurende de uitvoering van de Raamovereenkomst actief bij te dragen aan het realiseren van de duurzaamheidsdoelstellingen van Opdrachtgever zoals verwoord in Appendix 2. Opdrachtgever kan Opdrachtnemer hiertoe verplichten.
- 40.2 Opdrachtnemer stelt een Social Returnplan op, waarin de precieze invulling van de Social Return ambitie en de daaruit voortvloeiende activiteiten en verwachte resultaten worden vastgelegd. Opdrachtnemer dient minimaal 2% van de totale loonsom van de Raamovereenkomst te besteden aan Social Return conform paragraaf 3.11 qq van Appendix 2. Verantwoording vindt plaats aan de hand van Appendix 13.

41. Exitclausule

- 41.1 Opdrachtnemer werkt mee aan een soepele overdracht naar een eventuele opvolgende raamovereenkomst voor schadeherstel bij beëindiging van deze Raamovereenkomst. Hieronder wordt verstaan:
- a) Overdracht aan Opdrachtgever en/of nieuw gecontracteerde opdrachtnemer(s) van benodigde informatie, data en documenten;
 - b) Medewerking aan een overdrachts- en continuïteitswerkzaamheden zoals beschreven in paragraaf 2.5 van het Aanbestedingsdocument (Appendix 2)
 - c) Alle overige in redelijkheid van Opdrachtnemer gevraagde inspanningen om een voor Opdrachtgever en Aanvragers een soepele en tijdige overdracht te realiseren.

- 41.2 Opdrachtnemer heeft geen recht op financiële vergoeding of compensatie voor de gevraagde werkzaamheden op grond van dit artikel.

42. Geschillen

- 42.1 Alle geschillen die naar aanleiding van de Raamovereenkomst of van Nadere opdrachten tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer mochten ontstaan, worden beslecht door arbitrage overeenkomstig het arbitragereglement van de Raad van Arbitrage voor de Bouw, zoals dit drie maanden voor de dag van aanbesteding luidt. Een arbitraal vonnis bindt Partijen.
- 42.2 Er is pas sprake van een geschil indien dit tenminste 2 Partijen (Opdrachtgever en Raamcontractanten) betreft en na overleg en escalatie conform de uitvoeringseisen (Appendix 2) tussen betreffende Partijen blijft bestaan.
- 42.3 Indien arbitrage niet mogelijk is dan wel onbeslist blijft, of een Partij zich niet houdt aan de uitspraak en derhalve een geschil tussen Partijen ter zake van deze Raamovereenkomst blijft bestaan wordt dit geschil alsnog voorgelegd aan de daartoe bevoegde rechtbank in het arrondissement Den Haag, tenzij Partijen alsnog een andere vorm van geschillenbeslechting zullen overeenkomen.
- 42.4 Op deze Raamovereenkomst en Nadere opdrachten is Nederlandse recht van toepassing.

43. Slotbepalingen

- 40.1 Indien één of meer bepalingen van deze Raamovereenkomst nietig mochten blijken te zijn, of worden verklaard, zullen de overige bepalingen van kracht blijven.
- 40.2 Opdrachtnemer is zich ervan bewust dat hij bij de voorbereiding en uitvoering van het Werk over informatie van Aanvrager beschikt en dat hij deze gegevens vertrouwelijk dient te behandelen overeenkomstig het bepaalde in de flankerend aan deze Raamovereenkomst te ondertekenen Geheimhoudingsverklaring (Appendix 9).
- 40.3 Afwijkingen van deze Raamovereenkomst of een Nadere opdracht zijn slechts bindend voor zover zij uitdrukkelijk tussen Partijen schriftelijk zijn overeengekomen door daartoe bevoegde medewerkers conform artikel 5 van deze Raamovereenkomst.
- 40.4 Door ondertekening van deze Raamovereenkomst vervallen alle eventueel eerder door partijen gemaakte mondelinge en schriftelijke afspraken omtrent het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van werkzaamheden, al dan niet onder een Nadere opdracht.

Aldus op de laatste van de twee hierna genoemde data overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Groningen, [datum]

[Plaats], [datum]

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
namens deze en in opdracht van
mr. H.C.D. Korvinus,
voorzitter van het bestuur van het Instituut
Mijnbouwschade Groningen:

[naam Opdrachtnemer]

Mw. drs. M. Jacobs,
Teammanager IUC EZK

[naam ondertekenaar]
[functie ondertekenaar]

Bijlagen:

Appendix 1	Nota's van Inlichtingen (later toe te voegen)
Appendix 2	Aanbestedingsdocument incl. bijlagen
Appendix 3	Concept Nadere Opdracht HiN SPHER
Appendix 4	Concept Verwerkersovereenkomst
Appendix 5	Inschrijving Opdrachtnemer incl. bijlagen (later toe te voegen, incl. bijlage 8)
Appendix 6	Calculatiemodel versie 6.3
Appendix 7	Gedragcode Integriteit Rijk
Appendix 8	Gedagsregeling digitale werkomgeving Rijk
Appendix 9	Geheimhoudingsverklaring
Appendix 10	Integriteitsverklaring
Appendix 11	Template Uitvoeringsovereenkomst HiN Aanvrager
Appendix 12	Verklaring onafhankelijkheid en belangenverstrengeling (gelijk aan bijlage 7)
Appendix 13	Verantwoordingsformulier Social Return
Appendix 14	Kwaliteitssysteem HiN 2022
Appendix 15	Baseline Informatiebeveiliging Overheid